

Briselē, 30.4.2019.
COM(2019) 213 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Direktīvas 2014/59/ES (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva) un Regulas 806/2014 (Vienotā noregulējuma mehānisma regula) piemērošanu un pārskatīšanu

I. IEVADS

Savienības regulatīvais satvars finanšu pakalpojumu jomā pēc finanšu krīzes tika būtiski pilnveidots. Tika pieņemti vairāki tiesību akti, lai ieviestu noteikumus iepriekš neregulētās jomās un lai pārskatītu esošos tiesību aktus. Vispārējais mērķis bija risināt finanšu krīzes laikā radušos problemātiskos jautājumus un novērst nepilnības, kā arī mazināt (sistēmisku) risku, ka krīzes parādās no jauna.

Šajā kontekstā 2014. gadā tika ieviests minimālais saskaņotais ES tiesiskais regulējums, kas piemērojams banku¹ krīžu gadījumā un kuru veido Banku atveseļošanas un neregulējuma direktīva (“BAND”)². Šo saskaņoto regulējumu papildina Vienotā neregulējuma mehānisma regula (“VNMR”)³. Šie tiesību akti sniedz efektīvus banku neregulējuma rīkus gadījumos, kad tās “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas”. Katrai ES dalībvalstij BAND bija jātransponē savos valsts tiesību aktos, savukārt VNMR ir tieši piemērojama regula, ar ko centralizē noteiktas neregulējuma funkcijas un lēmumus attiecībā uz banku savienību. Tādējādi abi instrumenti kopā veido ES neregulējuma režīmu.

Ar BAND un VNMR ir izveidots princips, ka gadījumā, ja banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, neregulējuma iestāde var secināt, ka sabiedrības interesēs ir bankai piemērot neregulējumu, nevis maksātnespēju saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādas sabiedrības intereses varētu būt, piemēram, tādēļ, ka banka nodrošina ekonomikai kritiski svarīgas funkcijas, kuru pārtraukšana negatīvi ietekmētu finanšu stabilitāti. Ja sabiedrības interesēs nav izmantot neregulējumu, banka saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajiem maksātnespējas noteikumiem ir jālikvidē.

Saskaņā ar vispārēju noteikumu banka ir jāpasludina par maksātnespējīgu vai tādu, kas, iespējams, kļūs maksātnespējīga, ja tai ir nepieciešams ārkārtas finansiālais atbalsts no publiskā sektora līdzekļiem, lai saglabātu tās dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju, un banka var saņemt atbalstu no publiskā sektora līdzekļiem tikai izņēmuma gadījumos, neierosinot šādu pasludināšanu. Šie izņēmuma gadījumi ir piesardzīga rekapitalizācija, kā arī valsts garantijas likviditātes mehānismiem, ko nodrošina centrālās bankas, un valsts garantijas no jauna emitētām saistībām⁴.

Šis režīms nodrošina, ka akcionāri un kreditori efektīvi uzņemas zaudējumus un ka tiek izveidoti vairāki neregulējuma instrumenti, lai iestādes risinātu jautājumus saistībā ar neregulējuma procesā esošām bankām. Atkarībā no katra konkrētā gadījuma iestādes var nolemt izmantot uzņēmuma pārdošanas instrumentu, pagaidu bankas instrumentu vai aktīvu pārvaldības struktūru un veikt iekšējo rekapitalizāciju⁵.

¹ BAND un VNMR piemēro kredītiestādēm, ieguldījumu brokeru sabiedrībām un citām finanšu vienību kategorijām, kas norādītas BAND 1. pantā un VNMR 2. pantā. Tomēr šajā ziņojumā tiek izmantots vispārējs termins “banka”, lai saīsināti apzīmētu visas vienības, kas ietilpst šo tiesību aktu darbības jomā.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un neregulējuma režīmu (OV L 173, 12.6.2014., 190.–348. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādu noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību neregulējumam, izmantojot vienotu neregulējuma mehānismu un vienotu neregulējuma fondu (OV L 225, 30.7.2014., 1.–90. lpp.).

⁴ BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunkts.

⁵ BAND/VNMR termins “iekšējās rekapitalizācijas instruments” ir definēts kā “mehānisms, ar kura palīdzību neregulējuma iestāde .. īsteno norakstīšanas un konvertācijas pilnvaras attiecībā uz neregulējamās iestādes saistībām”. Sk. BAND 2. panta 1. punkta 57) apakšpunktu un VNMR 3. panta 1. punkta 33) apakšpunktu.

Šajā režīmā ir paredzēti arī noteikumi par ārējā publiskā finansiālā atbalsta sniegšanu bankām noregulējuma procesā. Lai mazinātu risku, ka iekšējās rekapitalizācijas pasākumus finansē nodokļu maksātāji, ir jāizveido valsts līmeņa noregulējuma finansēšanas mehānismi un vienotais noregulējuma fonds (VNF), kuru finansē visas tirgū darbojošās bankas un kas ir galvenais ārējā finansiālā atbalsta avots bankām noregulējuma procesā.

Papildus tam ar VNMR ir izveidota Vienotā noregulējuma valde (VNV), kurai ir uzdots sagatavot un veikt noregulējumu bankām, kas dibinātas dalībvalstīs, kuras ietilpst banku savienībā, kā arī vadīt VNF⁶.

Saskaņā ar BAND 129. pantu un VNMR 94. pantu Komisijai ir jāpārskata noregulējuma režīma piemērošana un jāsniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumi par šo juridisko instrumentu piemērošanu bija jāiesniedz attiecīgi līdz 2018. gada jūnijam un decembrim. Tā kā abi šie instrumenti ir savstarpēji cieši saistīti, ir lietderīgi veikt kopīgu pārskatu par tiem abiem. Turklāt, lai veiktu pārskatu, bija jā sagaida, kad tiks pieņemta banku nozarē veicamo pasākumu pakete (tālāk sniegta sīkākā izklāstā), ar kuru tika grozīti daži nozīmīgi noregulējuma režīma elementi un jo īpaši noteikumi par minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām jeb *MREL*.

II. PĀRSKATS PAR STĀVOKLI ATTIECĪBĀ UZ NOREGULĒJUMA REŽĪMA PIEMĒROŠANU UN TĀ PABEIGŠANU

A. *Stāvoklis saistībā ar BAND transponēšanu*

BAND transponēšanas termiņš bija 2014. gada 31. decembris. Tikai divas dalībvalstis paziņoja, ka ir pabeigušas BAND transponēšanu šajā termiņā, tāpēc attiecībā uz pārējām dalībvalstīm tika uzsākta pārkāpumu procedūra par paziņojuma nesniegšanu.

Tagad visas dalībvalstis ir paziņojušas, ka transponēšana ir pilnībā pabeigta. Komisija ir pārliecinājusies, ka BAND ir pilnībā transponējušas visas dalībvalstis, un ir izbeigusi attiecīgās pārkāpuma procedūras par nepaziņošanu.

Tagad Komisija pārbauda valsts transponēšanas pasākumu pareizību.

B. *Stāvoklis attiecībā uz to, kā noregulējuma iestādes ir īstenojušas noregulējuma režīmu*

Eiropas Savienībā turpinās BAND īstenošana. Vairākas dalībvalstis ir izstrādājušas noregulējuma stratēģijas un *MREL* mērķus visām bankām, kas ir to tiešā kompetencē. Tas ļāva bankām sākt novērst šķēršļus, kuri kavē ieviest šīs stratēģijas, un veidot *MREL* resursus. Kopš BAND ieviešanas ir izveidotas vairākas noregulējuma kolēģijas, lai piederības iestādes un uzņēmējas iestādes, kas atbild vai noregulē banku grupas ES, vienotos par noregulējuma plāniem, noregulējamības novērtējumiem un *MREL*⁷.

⁶ Banku savienībā katras valsts noregulējuma iestādes pienākums ir vākt iemaksas attiecīgajā valsts noregulējuma fondā. Tad tās tiek pārskaitītas vienotajā noregulējuma fondā, kuru administrē Vienotā noregulējuma valde.

⁷ Sk. Eiropas Banku iestādes (EBI) ziņojumu par noregulējuma kolēģijām:
<https://eba.europa.eu/documents/10180/2087449/EBA+Report+on+the+functioning+of+resolution+colleges+-+July+2018.pdf>.

Banku savienībā Vienotā noregulējuma valde (VNV) sagatavo noregulējuma plānus tās kompetencē esošajām bankām. Papildus tam VNV ir izstrādājusi vadlīnijas par kritiski svarīgajām funkcijām un iekšējās rekapitalizācijas īstenošanu un joprojām izstrādā vairākas tēmas, jo īpaši par darbības nepārtrauktību un vadības informācijas sistēmām. VNV iepriekš publicēja dokumentu “*Introduction to Resolution Planning*” [Ievads noregulējuma plānošanā] un tagad sīkāk izstrādā noregulējuma plānošanas rokasgrāmatu, lai publicētu to ārējai lietošanai.

Attiecībā uz *MREL* Vienotā noregulējuma valdes pieeja ir pakāpeniski mainījies, proti, 2016. gadā tās pamatā bija informatīvi mērķi, līdz 2017. gadā tā iekļāva saistošas prasības lielākajām un sarežģītākajām bankām, kā arī katrai bankai pielāgotas korekcijas, kas risinātu gan kvalitātes, gan kvantitātes jautājumus saistībā ar *MREL*. VNV 2018. gada beigās izdeva 2018. gada *MREL* vadlīnijas par to, kā VNV piemēro tiesību normas attiecībā uz *MREL*⁸. Kopumā bankas ir pārejas posmā un, lai gan dažām bankām pašlaik joprojām ir nepietiekams *MREL*, tās virzās uz mērķu izpildi VNV noteiktajos termiņos.

C. MREL grozījumi, kas iekļauti banku nozarē veicamo pasākumu paketē

Eiropas Parlaments un Padome 2019. gada aprīlī pieņēma banku nozarē veicamo pasākumu paketi, kas ietver noteiktu BAND un VNMR noteikumu, kā arī Kapitāla prasību direktīvas (KPD) un Kapitāla prasību regulas (KPR) grozījumus⁹. Ņemot vērā tiesību aktos noteiktos termiņus, jaunie noteikumi, visticamāk, dalībvalstīs būs piemērojami 2020. gadā.

Daļa no minētajā paketē ietvertajiem noteikumiem attiecas uz *MREL*. Proti, ir ietverti pasākumi, kas jāveic, lai saskaņotu esošos tiesību aktus ar Finanšu stabilitātes padomes izdoto attiecīgo starptautisko standartu par kopējo zaudējumu absorbcijas spēju (*TLAC*), un ir iekļautas būtiskas izmaiņas attiecībā uz *MREL* prasības kalibrēšanu, atbilstības kritērijiem un grupas iedalīšanu, kā arī šīs prasības neievērošanas sekas. Papildus tam šajā tekstā ir risināts jautājums par saskaņā ar trešo valstu tiesību aktiem izdoto saistību iekšējās rekapitalizācijas līgumisku atzīšanu, kā arī noregulējuma iestāžu pilnvarām apturēt maksājumus (moratorija pilnvaras).

⁸ Attiecīgie dokumenti ir atrodamī vietnē https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_2018_mrel_policy_-_first_wave_of_resolution_plans.pdf un https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/public_mrel_policy_2018_-_second_wave_of_plans.pdf.

⁹ Eiropas Parlaments savā 2019. gada 16. aprīļa plenārsēdē pieņēma tiesību aktus, kas veido tā saucamo banku nozarē veicamo pasākumu paketi. Tika balsots par šādiem tekstiem: - Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa normatīvā rezolūcija attiecībā uz priekšlikumu pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2014/59/ES par kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēju un groza Direktīvu 98/26/EK, Direktīvu 2002/47/EK, Direktīvu 2012/30/ES, Direktīvu 2011/35/ES, Direktīvu 2005/56/EK, Direktīvu 2004/25/EK un Direktīvu 2007/36/EK (COM(2016)0852 – C8-0481/2016 – 2016/0362(COD)) (Parastā likumdošanas procedūra — pirmais lasījums); - Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa normatīvā rezolūcija attiecībā uz priekšlikumu pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko Regulu (ES) Nr. 806/2014 groza attiecībā uz zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēju kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām (COM(2016)0851 – C8-0478/2016 – 2016/0361(COD)) (parastā likumdošanas procedūra — pirmais lasījums); - Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa normatīvā rezolūcija attiecībā uz priekšlikumu pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, ziņošanas un informācijas atklāšanas prasībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (COM(2016)0850 – C8-0480/2016 – 2016/0360A(COD)); - Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. aprīļa normatīvā rezolūcija attiecībā uz priekšlikumu pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2013/36/ES attiecībā uz atbrīvotajām sabiedrībām, finanšu pārvaldītājsabiedrībām, jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, atalgojumu, uzraudzības pasākumiem un pilnvarām, kā arī kapitāla saglabāšanas pasākumiem (COM(2016)0854 – C8-0474/2016 – 2016/0364(COD)).

D. Noteikumu piemērošanas gadījumi noregulējuma režīmā

Līdz šim ir bijusi neliela pieredze par minētā režīma piemērošanu bankām, kas kļuvušas vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas.

Banco Popular gadījums (2017. gada jūnijā) ir vienīgā reize, kad tika veikts noregulējums pēc visu VNMR noteikumu stāšanās spēkā¹⁰. Saskaņā ar *Banco Popular* noregulējuma shēmu tika veikta iestādes pašu kapitāla norakstīšana un pārveide un vienības pārdošana, piemērojot uzņēmuma pārdošanas instrumentu. Šajā kontekstā kā piemērots pircējs tika identificēta *Banco Santander*. Šajā gadījumā saistību iekšējā rekapitalizācija attiecās vien uz subordinēto parādu un nebija nepieciešams Vienotā noregulējuma fonda atbalsts¹¹.

Pirms *Banco Popular* gadījuma BAND tika piemērota 2015. gada novembrī, kad Itālijas iestādes piemēroja noregulējumu četrām bankām (*Banca delle Marche, Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio, Cassa di Risparmio di Ferrara* un *Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti*). Šie gadījumi tomēr notika pirms tam, kad bija jāsāk piemērot iekšējās rekapitalizācijas noteikumus¹². Tāpēc tika piemēroti tikai valsts atbalsta noteikumi par sloga dalīšanu (saskaņā ar kuriem tika prasīts norakstīt pašu kapitālu un subordinēto parādu), bet netika piemērota iekšējā rekapitalizācija saskaņā ar BAND¹³.

Turklāt daži noregulējuma režīma noteikumi tika piemēroti nesenākos grūtībās nonākušo banku gadījumos, tomēr šajos gadījumos nebija jāveic iestādes noregulējums.

- Noteiktas bankas saņēma likviditātes atbalstu piesardzības nolūkos¹⁴. Šāds atbalsts 2015. gada aprīlī tika sniegts divām Grieķijas bankām (Grieķijas Valsts bankai un *Piraeus Bank*)¹⁵; 2016. gada decembrī tas tika piešķirts *Monte dei Paschi di Siena*¹⁶; 2017. gada aprīlī to saņēma arī divas vidēja lieluma Itālijas bankas — *Banca Popolare di Vicenza* un *Veneto Banca*.¹⁷
- Grieķijas Valsts banka un *Paraeus Bank* saņēma piesardzīgu rekapitalizāciju 2015. gada novembrī¹⁸. Tādu pašu atbalstu 2017. gada jūnijā Itālijas iestādes sniedza *Banca Monte dei Paschi di Siena*¹⁹.
- Eiropas Centrālā banka (ECB) 2017. gada jūnijā pasludināja, ka *Banca Popolare di Vicenza* un *Veneto Banca* ir kļuvušas vai varētu kļūt maksātnespējīgas, un Vienotā noregulējuma valde konstatēja, ka noregulējuma darbība nav sabiedrības

¹⁰ Noteikumu piemērošanas termiņš attiecībā uz BAND noteikto iekšējās rekapitalizācijas instrumentu bija 2016. gada 1. janvāris, savukārt pārējo noteikumu piemērošanas termiņš bija 2015. gada 1. janvāris.

¹¹ Pasākumi tika veikti, ievērojot VNV 2017. gada 7. jūnija Noregulējuma lēmumu (SRB/EES/2017/08), kas tika apstiprināts ar Komisijas 2017. gada 7. jūnija Lēmumu (ES) 2017/1246.

¹² Saskaņā ar BAND 130. pantu dalībvalstīm ir jāpiemēro noteikti noteikumi, tostarp tie, kas attiecas uz iekšējo rekapitalizāciju, vēlākais, no 2016. gada 1. janvāra.

¹³ Saskaņā ar BAND iekšējās rekapitalizācijas noteikumiem, lai saņemtu piekļuvi ārējam finansiālajam atbalstam, ir jānoraksta un jāpārveido akcijas un attiecināmās saistības vismaz 8 % apmērā no bankas kopējām saistībām.

¹⁴ Valsts garantijas likviditātes mehānismiem, ko nodrošina centrālā banka, vai no jauna emitētām saistībām saskaņā ar BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunkta i) un ii) punktu un VNMR 12. panta 4. punkta d) apakšpunkta i) un ii) punktu.

¹⁵ Lieta SA 41503.

¹⁶ Lieta SA. 47081.

¹⁷ Lieta SA.47149.

¹⁸ Komisija atļāva sniegt šo atbalstu Lietā SA.43364 un Lietā SA 43365. Ar terminu “piesardzīga rekapitalizācija” apzīmē pašu līdzekļu sniegšanu maksātnespējīgai iestādei saskaņā ar BAND 32. panta 4. punkta d) apakšpunkta iii) punktu / VNMR 18. panta 4. punkta d) apakšpunkta iii) punktu.

¹⁹ Komisija atļāva sniegt šo atbalstu Lietā SA 47677.

interesēs²⁰. Saskaņā ar noregulējuma režīmu šādos gadījumos piemēro valsts tiesību aktos noteiktos maksātnespējas noteikumus. Tādējādi šīm divām iestādēm tika piemērota obligātā administratīvā likvidācija saskaņā ar Itālijas tiesību aktiem.

- Attiecībā uz Latvijas banku ABLV AS un tās filiāli ABLV *Bank Luxembourg S.A.* —, kad ECB 2018. gada februārī noteica, ka šīs bankas ir kļuvušas vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas, Vienotā noregulējuma valde pieņēma lēmumu neierosināt noregulējuma darbību, ņemot vērā sabiedrības interešu neesamību. Attiecīgi bankai ABLV AS piemēroja brīvprātīgu likvidāciju saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem un ABLV *Luxembourg AS* saglabāja maksājumu pārtraukšanas režīmu saskaņā ar Luksemburgas tiesību aktiem.

Attiecīgā gadījumā Komisija novērtēja pasākumu, par kuru dalībvalsts ir sniegusi paziņojumu saskaņā ar finanšu nozarei piemērojamā valsts atbalsta noteikumiem un saskaņā ar kuru kapitāla nodrošināšanai ir nepieciešams, lai akcionāri un subordinētie kreditori dalītu slogu, kā arī citus pasākumus, tostarp attiecīgā gadījumā pārstrukturēšanas plāna iesniegšanu.

III. Turpmāk vērtējamie jautājumi

A. *BAND un VNMR piemērošana*

Piesardzīga rekapitalizācija

Piesardzīga rekapitalizācija ļauj ārkārtējos apstākļos²¹ rekapitalizēt banku ar publiskajiem līdzekļiem, lai laikus novērstu grūtības, kas var rasties mazticama ekonomiska scenārija kontekstā (kas identificēts spriedzes testa nelabvēlīgā scenārijā) un kas var ietekmēt maksātnespējīgu iestāžu finanšu stāvokli. Tādējādi tiek veicināta uz nākotni vērsta pieeja finanšu stabilitātes nodrošināšanai un novērsta iespējama pasliktināšanās, kas var izraisīt bankas maksātnespēju. Lai nodrošinātu, ka piesardzīga rekapitalizācija tiek izmantota atbilstīgi, un ievērojot noregulējuma režīma loģiku, BAND un VNMR tiek prasīts, lai tiktu izpildīti vairāki nosacījumi. Tostarp, ka bankai ir jābūt maksātnespējīgai, ka publiskais finansiālais atbalsts netiek izmantots, lai segtu zaudējumus, kas ir radušies vai, iespējams, radīsies, un ka piesardzīga rekapitalizācija ir nepieciešama, lai novērstu kapitāla nepietiekamību, kas konstatēta spriedzes testā vai aktīvu kvalitātes pārbaudē. Pasākumam ir arī jābūt īslaicīgam un samērīgam, lai labotu sekas, ko rada nopietni dalībvalsts ekonomikas traucējumi. Visbeidzot, pasākuma veikšanai ir nepieciešams galīgais apstiprinājums saskaņā ar Savienības valsts atbalsta regulējumu.

Komisija ir novērojusi, ka, iespējams, ir vajadzīgs papildus skaidrot piesardzīgas rekapitalizācijas piešķiršanas nosacījumus un procedūru, lai nodrošinātu savlaicīgumu un koordināciju starp attiecīgajiem dalībniekiem. Piemēram, minētajā režīmā nav noteikts, kurai iestādei būtu jāapstiprina, ka banka ir “maksātnespējīga”, pirms tā saņem piesardzīgu rekapitalizāciju (nav arī sniegta maksātnespējas definīcija piesardzīgas rekapitalizācijas mērķiem), un nav norādīts, kurai iestādei būtu jānosaka zaudējumi, kas vienībai ir radušies vai, iespējams, radīsies tuvākajā nākotnē un kurus nevar segt, izmantojot piesardzīgu rekapitalizāciju.

²⁰ Lieta SA 45664.

²¹ Pasākums ir atļauts, lai labotu nopietnus dalībvalsts ekonomikas traucējumus un saglabātu finanšu stabilitāti.

Pamatojoties uz minētajos pirmajos gadījumos gūto pieredzi un sadarbojoties ar ECB un Vienotā noregulējuma valdi, Komisija ir izstrādājusi labāko praksi attiecībā uz noteiktiem procedūras aspektiem, tostarp spriedzes testu lomu un to mijiedarbību ar aktīvu kvalitātes pārbaudi. Komisija turpinās strādāt šajā virzienā.

Agrīnas intervences pasākumi

BAND sniedz uzraudzības iestādēm pilnvaras veikt agrīnas intervences pasākumus, lai novērstu iestādes finanšu stāvokļa turpmāku pasliktināšanos un lai iespējami mazinātu iespējamā noregulējuma risku un ietekmi. Šīs pilnvaras tiek ierosinātas, kad tiek izpildīti noteikti īpaši ierosinātāji²², lai kompetentās iestādes varētu veikt pasākumus, piemēram, prasīt iestādes vadībai izstrādāt rīcības programmu vai mainīt iestādes uzņēmējdarbības stratēģiju vai tās juridisko un operacionālo struktūru. Šajā kontekstā kompetentās iestādes var nomainīt arī iestādes vadību²³.

Agrīnie intervences pasākumi līdz šim ir piemēroti ļoti ierobežoti, tāpēc var izdarīt tikai dažus pagaidu secinājumus. Būtu vērts sīkāk analizēt, kā mijiedarbojas un, iespējams, pārklājas agrīnās intervences pilnvaras, kas piešķirtas kompetentajām iestādēm, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno BAND, un uzraudzības pilnvaras, ko tās var izmantot, pamatojoties uz KPD un Vienotā uzraudzības mehānisma regulu²⁴. Turklāt — attiecībā uz banku savienību — būtu noderīgi BAND iekļautos agrīnās intervences pilnvaru noteikumus atkārtoti atspoguļot arī VNMR, lai nepieļautu to, ka valstis pieņem atšķirīgus transponēšanas pasākumus.

VNF vienotais atbalsta mehānisms un Starpvaldību nolīgums²⁵

Saskaņā ar finanšu ministru agrākajiem politiskajiem nolīgumiem²⁶, kā tika apstiprināts arī 2018. gada decembra Eurosamita rezultātos²⁷, vienotie atbalsta mehānismi VNF, kas ir būtiski, lai veicinātu vienotā noregulējuma mehānisma (VNM) uzticamību banku savienībā, tiks izveidoti, vēlākais, beidzoties pārejas posmam, kura laikā ir jāveic līdzekļu kopīgošana VNF.

Komisija ir atkārtoti aicinājusi ieviest vienoto atbalsta mehānismu drīzāk²⁸. 2018. gada decembrī Eurosamits vienojās, ka atbalsta mehānisma agrīna ieviešana būtu

²² Proti, saskaņā ar BAND 27. pantu kompetentā iestāde tiek pilnvarota īstenojot agrīnas intervences pasākumus, kad “iestāde pārkāpj vai tuvākajā laikā varētu pārkāpt Regulā (ES) Nr. 575/2013, Direktīvā 2013/36/ES, Direktīvas 2014/65/ES II sadaļā vai jebkādas Regulas (ES) Nr. 600/2014 3. līdz 7., 14. līdz 17. un 24., 25. un 26. pantā paredzētās prasības par atļauju — cita starpā tādēļ, ka strauji pasliktinās finanšu stāvoklis, tostarp pasliktinās likviditātes situācija, pieaug piesaistīto līdzekļu, ienākumus nenesošu aizdevumu vai riska darījumu koncentrācijas līmenis, šim novērtējumam pamatojoties uz izraisītāju faktoru kopumu, starp kuriem var būt iestādes pašu kapitāla prasības plus 1,5 procentpunkti [...]”.

²³ Šādu lēmumu ECB nesen pieņēma attiecībā uz Carige banku (Cassa di Risparmio di Genova e Liguria). Sk. <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2019/html/ssm.pr190102.en.html>.

²⁴ Konkrēti, Vienotā uzraudzības mehānisma regulas (VUMR) 16. pants.

²⁵ Nolīgums par iemaksu pārskaitīšanu uz vienoto noregulējuma fondu un to kopīgošanu, 2014. gada 14. maijs, 8457/14: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8457-2014-INIT/lv/pdf>.

²⁶ Eurogrupas un ECOFIN ministru paziņojums par VNM atbalsta mehānismu, 2013. gada 20. decembris, 18137/13: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-18137-2013-INIT/en/pdf>.

²⁷ Eurosamita 2018. gada 14. decembra paziņojums un Vienotajam noregulējuma fondam paredzētā vienotā atbalsta mehānisma darba uzdevums (*Terms of reference of the common backstop to the Single Resolution Fund*).

²⁸ Sk., piem., Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei un Eiropas Centrālajai bankai — turpmāki pasākumi ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšanai: Ceļvedis, 6.12.2017., COM/2017/0821 final, un Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par banku savienības izveides pabeigšanu, 11.10.2017., COM(2017) 592 final.

priekšnosacījums tam, lai panāktu pietiekamu progresu riska mazināšanas ziņā, kas būs jānovērtē 2020. gadā.

Šķiet, dalībvalstīs, kas piedalās banku savienībā, pastāv plaši izplatīts viedoklis, ka VNF kopīgā atbalsta mehānisma atmaksa būtu jāierobežo tikai uz attiecīgo(-ajiem) valsts nodalījumu(-iem) gadījumā, ja šis atbalsta mehānisms bija jāizlieto pirms pārejas posma beigām²⁹. Tas ietekmē summas, kuras var atmaksāt un tādējādi kuras var aizņemties no kopīgā atbalsta mehānisma. Lai nodrošinātu, ka pārejas posmā vajadzības gadījumā var arī būt pilna piekļuve atbalsta mehānismam, drīz būs jāvienojas par Starpvaldību nolīguma (SN) ierobežotām izmaiņām (jo īpaši tāpēc, ka, neveicot straujas izmaiņas Starpvaldību nolīgumā, sākotnējā īstenošanas posmā varētu būt ierobežots labums).

Viena no pieejamajām iespējām varētu būt *ex post* un *ex ante* iemaksu kopīgošana no 2021. gada, lai nodrošinātu pienācīga lieluma kopīgo atbalsta mehānismu un palielinātu banku savienības noturību.

Likviditāte noregulējuma procesā

Lai noregulējums būtu efektīvs, svarīgi ir nodrošināt, ka noregulētā banka joprojām ir pietiekami likvīda, lai pildītu savas saistības. Likviditāti var nodrošināt no tirgus vai no parastajiem centrālās bankas līdzekļiem. Ja šie resursi īslaicīgi ir nepietiekami, varētu izmantot VNF, lai nodrošinātu likviditāti noregulējuma procesā.

Tomēr, ņemot vērā iespējamo likviditātes vajadzību apmēru noregulējuma procesā, VNF resursi, pat ja tos nodrošina ar tāda paša vai līdzīga lieluma atbalsta mehānismu, var nebūt pietiekami, lai pienācīgi risinātu šīs vajadzības³⁰.

Saskaņā ar VNMR 73. pantu Vienotā noregulējuma valde (VNV) var slēgt līgumus par ārējiem aizņēmumiem, lai nodrošinātu noregulējumam nepieciešamo resursu pieejamību gadījumos, kad šiem mērķiem (vēl) nav pieejamas iemaksas. Komisija uzskata, ka šis noteikums ļauj VNV izmantot atbilstošus līdzekļus, lai nodrošinātu tās spēju darboties, tostarp, slēgt līgumus par ierobežota apjoma aizņēmumiem ārpus noregulējuma konteksta.

Turklāt dalībvalstīm, kas neietilpst banku savienībā, kā arī trešo valstu jurisdikcijām³¹ likviditātes atbalstu noregulējuma procesā ir paredzēts sniegt bez ierobežojumiem vai arī atbalsta limits ir būtiski lielāks nekā tas, kas pieejams banku savienībā, bieži vien ar iespēju to vēl palielināt.

Tāpēc Komisija stingri atbalsta to, ka ir jāturpina izskatīt iespēju izmantot citus avotus un risinājumus, lai sniegtu likviditātes atbalstu noregulējuma procesā, un aicina par tiem

²⁹ Starpvaldību nolīguma 5. panta 1. punkta e) apakšpunkts.

³⁰ Sk., piem., Eurogrupas ziņojums vadītājiem par ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) padziļināšanu, 2018. gada 4. decembris, <https://www.consilium.europa.eu/fr/press/press-releases/2018/12/04/eurogroup-report-to-leaders-on-emu-deepening/>; “Financing bank resolution: An alternative solution for arranging the liquidity required” [“Banku noregulējuma finansēšana. Alternatīvs risinājums nepieciešamās likviditātes nodrošināšanai”], 2018. gada novembris, W.P. de Groen, padziļināta analīze pēc Eiropas Parlamenta ECON komitejas pieprasījuma, pieejams: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624423/IPOL_IDA\(2018\)624423_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624423/IPOL_IDA(2018)624423_EN.pdf); “How to provide liquidity to banks after resolution in Europe’s banking union” [“Kā nodrošināt likviditāti bankām pēc noregulējuma Eiropas banku savienībā”], 2018. gada novembris, M. Demertzis, I. Gonçalves Raposo, P. Hüttl, G. Wolff, padziļināta analīze pēc Eiropas Parlamenta ECON komitejas pieprasījuma, pieejams: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624422/IPOL_IDA\(2018\)624422_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624422/IPOL_IDA(2018)624422_EN.pdf).

³¹ Sk., piem., ASV *Orderly Liquidation Fund* (12 U.S.C. § 5390 (Dodd-Frank Act § 210(n))).

vienoties un tos īstenot 2019. gadā. Ir svarīgi, ka ir pieejami pietiekama mēroga resursi, lai vajadzības gadījumā sniegtu īstermiņa likviditātes atbalstu.

Citi jautājumi

BAND 129. pantā ir noteikts, ka Komisijai ir jāsniedz atspoguļojums, pamatojoties uz secinājumiem, ko sniegusi Eiropas Banku iestāde (EBI) ziņojumā par vienkāršotajiem pienākumiem, kas izdots 2017. gada decembrī, ievērojot Direktīvas 4. panta 7. punktu³², kā arī EBI ziņojumā par atbilstīgo saistību minimuma prasībām (*MREL*), kas izdots 2016. gadā³³, ievērojot BAND 45. panta 19. punktu.

EBI ziņojumā par vienkāršotajiem pienākumiem ir sniegts pārskats par to, kā tiek piemēroti BAND noteikumi, kas ļauj kompetentajām iestādēm un noregulējuma iestādēm pieprasīt atbilstīgajām bankām vienkāršotus atvēršanas un noregulējuma plānus. Atbilstība vienkāršoto saistību piemērošanai ir jānosaka, pamatojoties uz vairākiem faktoriem, kā noteikts BAND 4. pantā un Deleģētajā regulā par vienkāršotajiem pienākumiem³⁴. Ziņojumā ir iezīmētas dažādas prakses un pieejas, ko kompetentās iestādes un noregulējuma iestādes izmanto attiecībā uz vienkāršoto pienākumu piemērošanu. Pamatojoties uz šo fonu, ziņojumā ir ieteikts nepārtraukti uzraudzīt atlikušās novirzes.

Komisija rūpīgi izvērtē ziņojumu un uzskata, ka vienkāršotie pienākumi ir noregulējuma režīma nozīmīgs elements, kas jāņem vērā, lai nodrošinātu, ka prasība izstrādāt atvēršanas un noregulējuma plānus, kā arī attiecīgā gadījumā samazināt kompetento iestāžu un noregulējuma iestāžu administratīvo slogu ir efektīva un samērīga. Komisija tāpēc var izskatīt jautājumu par vajadzību veikt režīma uzlabojumus šajā saistībā, ņemot vērā EBI veiktās vienkāršoto pienākumu uzraudzības rezultātu.

Banku nozarē veicamo pasākumu paketē, ko līdztiesīgie likumdevēji pieņēma 2019. gada 16. aprīlī, ir iekļauti vairāki pasākumi, kas paredz grozīt *MREL* režīmu, un tādējādi ar tiem aizstāj prasību veikt pārskatīšanu, pamatojoties uz EBI ziņojumu.

B. Noregulējuma un maksātnespējas mijiedarbība un pārdomas par maksātnespējas iespējamo turpmāko saskaņošanu

Noregulējuma režīms ir daļa no vispārējās maksātnespējas procedūras, kas piemērojama saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Protī, kad tiek noteikts, ka banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, ja nav alternatīva pasākuma no privātā sektora puses un ja sabiedrības interesēs ir piemērot šai iestādei noregulējumu, piemēro BAND/VNMR ietvertos saskaņotos noteikumus. Ja sabiedrības interesēs nav veikt bankas noregulējumu, banka tiek likvidēta saskaņā ar piemērojamajos valsts tiesību aktos ietvertajiem maksātnespējas noteikumiem.

³² <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1720738/EBA+Report+on+the+Application+of+Simplified+Obligations+and+Waivers+in+Recovery+and+Resolution+Planning.pdf>

³³ <https://eba.europa.eu/documents/10180/1695288/EBA+Final+MREL+Report+%28EBA-Op-2016-21%29.pdf>

³⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1075 (2016. gada 23. marts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, ar kuriem precizē atvēršanas plānu, noregulējuma plānu un grupas noregulējuma plānu saturu, minimālos kritērijus, kas kompetentajai iestādei ir jānovērtē attiecībā uz atvēršanas plāniem un grupas atvēršanas plāniem, nosacījumus grupas finansiālajam atbalstam, prasības neatkarīgiem vērtētājiem, norakstīšanas un konvertācijas pilnvaru līgumisku atzīšanu, paziņošanas prasību un apturēšanas paziņojuma procedūras un saturu un noregulējuma kolēģiju operatīvās funkcijas, pieejama vietnē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1075>.

Pašlaik maksātnespējīgajām bankām piemērojamie valsts tiesību akti maksātnespējas jomā lielākoties nav saskaņoti, un katrā dalībvalstī valsts līmenī maksātnespējas noteikumus piemēro atšķirīgi. Ar BAND/VNMR līdz šim tika ieviests tikai ierobežots saskaņošanas elements. Proti, BAND ir norādīts, ka noteiktiem nesegtajiem attiecināmiem noguldījumiem ir augstāka prioritāte valsts maksātnespējas hierarhijā nekā citām parastajām negarantētajām nepreferenciālajām saistībām un ka segtiem noguldījumiem ir augstāka prioritāte maksātnespējas hierarhijā nekā nesegtajiem attiecināmiem noguldījumiem³⁵. Izmantojot Banku kreditoru hierarhijas direktīvu, ar kuru groza BAND³⁶, maksātnespējas hierarhija tika sīkāk saskaņota. Ar šo direktīvu tika izveidots jauns parāda instruments (nepreferenciāls pirmās kārtas parāds), kas maksātnespējas hierarhijā ir virs pakārtotajām saistībām, bet zem pirmās kārtas saistībām.

VNMR atkārtotas izskatīšanas klauzulā ir noteikts, ka Komisijai ir jānovērtē, vai turpināt saskaņot maksātnespējas procedūras attiecībā uz iestādēm, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas.

Noregulējuma iestādei problēmas un grūtības var radīt tas, ka banku savienībā ir atšķirīgi maksātnespējas režīmi, jo īpaši tad, kad maksātnespēju izmanto hipotētiski saistībā ar pasākumiem pārrobežu bankām noregulējuma procesā (lai izpildītu principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”³⁷). Ir jāiegūst lielāka pieredze, lai saprastu, vai un kā šie jautājumi būtu jārisina. Tomēr Komisija jau var identificēt dažus banku maksātnespējas likumu elementus attiecībā uz maksātnespējīgām bankām, kurus ir vērts atspoguļot sīkāk. Piemēram, novērtējums, kāda hierarhija valsts tiesību aktos maksātnespējas jomā tiek piemērota prasījumiem dažādās dalībvalstīs, lai noteiktu arī to, vai ir vēlams turpināt pielīdzināt šo hierarhiju maksātnespējas un noregulējuma procedūrā³⁸. Lielāka skaidrība būtu nepieciešama attiecībā uz valsts līmenī veicamajām tādu banku likvidācijas procedūrām, kuras ir pasludinātas par maksātnespējīgām vai tādām, kas, iespējams, par tādām kļūs, bet attiecībā uz kurām veikt noregulējuma darbības nav sabiedrības interesēs. BAND/VNMR nav norādīts, kā būtu jāveic šādu banku maksātnespējas procedūras, jo šie elementi nav saskaņoti un to noteikšana ir atstāta valsts likumdevēja ziņā.

Komisija ir uzsākusi pētījumu, lai labāk izprastu šos jautājumus³⁹. Pētījuma mērķis būs nodrošināt bāzi, lai analizētu banku maksātnespējas regulējuma atšķirības dažādu valstu tiesību aktos un lai novērtētu šo regulējumu un noregulējuma noteikumu mijiedarbību. Pētījumā būtu arī jānosaka iespējamie saskaņošanas politikas varianti, tostarp administratīvo likvidācijas procedūru iespējamā ieviešana ES.

---

³⁵ BAND 108. pants.

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/2399 (2017. gada 12. decembris), ar ko groza Direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz nenodrošinātu parāda instrumentu prioritāti maksātnespējas hierarhijā.

³⁷ Šis princips ir noteikts BAND 34. pantā, un saskaņā ar to akcionāri un kreditori noregulējuma procesā nedrīkst uzņemt lielākus zaudējumus, nekā tie būtu maksātnespējas procesā.

³⁸ Saskaņojot prasījumu hierarhiju maksātnespējas procesā, pienācīgi būtu jāizvērtē noteiktu privileģēto kreditoru statuss, piemēram, nodokļu administrāciju, sociālā nodrošinājuma iestāžu, darba ņēmēju statuss.

³⁹ Pētījums pēc pieprasījuma tika turpināts, un EP iedalīja budžetu pilotprojektam par banku savienību. Aicinājums iesniegt piedāvājumus tika publicēts 2018. gada 7. septembrī, sk. <https://ted.europa.eu/TED/notice/udl?uri=TED:NOTICE:389651-2018:TEXT:EN:HTML&ticket=ST-35512292-rGDZ9PTvzUdNJZvojeKKI1EdXBHdQdHshD8PU99JSVKIfmyXIsA4zPHRCzeoTNQsdCLBE7lu53KzhFMVrszG9zW-jpJZscgsw0KeumEE0mYyCS-1dIlRzzzQczGI03GpkcVaEJS1fqVDK0xcTDeIqmAExgb>.

C. VNM un VNV darbība

VNMR atkārtotas izskatīšanas klauzulā ir noteikts, ka Komisijai būtu jānovērtē vairāki aspekti, kas attiecas uz vienotā noregulējuma mehānismu (VNM) un Vienotā noregulējuma valdi (VNV).

Būtu jāpārskata jautājumi, kas ērtības labad ir sagrupēti šādi:

- novērtēt VNV (un VNM kopumā) mijiedarbību ar citiem noregulējuma procesā iesaistītajiem dalībniekiem, kā arī ar EBI, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI) un Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi (EAAPI);
- novērtēt, vai būtu jāpārskata VNF mērķapjoms vai atskaites punkts;
- novērtēt VNV iekšējās pārvaldības mehānismus un citus operacionālos jautājumus, jo īpaši VNV ieguldījumu portfeli;
- novērtēt Valdes kā savienības iestādes juridisko statusu.

Komisija sākotnēji atzīmē, ka VNV ir pilnībā uzņēmusies noregulējuma pilnvaras 2016. gadā un tai ir nepieciešams laiks, lai izstrādātu savas iekšējās funkcijas un pilnībā nokomplektētu personālu. Tāpēc vēl nav pietiekamas informācijas un pieredzes, lai veiktu padziļinātu pārskatīšanu.

Tomēr ir iespējams sniegt dažus provizoriskus apsvērumus.

VNMR noteiktā noregulējuma shēmas pieņemšanas procedūra⁴⁰ sastāv no vairākiem posmiem, un tajā ir jāaskaņo vairāku dalībnieku, tostarp Valdes, valsts noregulējuma iestāžu, Eiropas Centrālās bankas un Komisijas, darbības. Turklāt saskaņā ar šo procedūru, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti un novērstu negatīvu ietekmi uz tirgu, noregulējuma shēma ir jāpieņem un jārealizē ļoti īsā laikposmā. Lai arī procedūra rada noteiktas problēmas, kas jārisina, tā nodrošina, ka lēmumi par banku noregulējumu tiek pieņemti ātri, vienlaikus saglabājot visu iesaistīto dalībnieku lomas un prerogatīvas.

Ārpus noregulējuma procedūras ietvariem Valde ir sadarbojusies ar valsts iestādēm saskaņā ar noregulējuma režīmā noteiktajām procedūrām. Valde 2017. gada noregulējuma plānošanas ciklā ir noteikusi saistošos *MREL* mērķus konsolidētā līmenī attiecībā uz vairumu lielāko banku grupu, kas ir Valdes kompetencē, un Valde ir iecerējusi līdz 2020. gadam noteikt saistošos mērķus visām grupām, kas ir tās kompetencē.

Attiecībā uz EBI — Komisija 2017. gada 27. novembrī publicēja ziņojumu par EBI lomu saistībā ar starpniecības procedūrām noregulējuma procesā⁴¹. Šajā ziņojumā ir izskatīti daži jautājumi, uz kuriem EBI ir vērsusi Komisijas uzmanību. Visi šie jautājumi ir saistīti ar noteikumiem, kas definēti EBI dibināšanas regulā⁴², kura tiek grozīta Eiropas Uzraudzības iestādes pārskatīšanas kontekstā⁴³.

Saistībā ar VNF mērķapjoma un atskaites punkta pārskatīšanu VNMR ir norādīts, ka līdz sākotnējā astoņu gadu perioda beigām, kas sākās 2016. gada 1. janvārī, ir jānodrošina, ka VNF ir pieejami finanšu līdzekļi, kas ir vismaz 1 % apmērā no visās

⁴⁰ VNMR 18. pants.

⁴¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52017DC0661>

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi).

⁴³ Komisijas priekšlikums COM (2017) 536 *final*, 2017. gada 20. septembris.

dalībvalstīs darbojošos visu kredītiestāžu segtajiem noguldījumiem⁴⁴. Līdzīgi BAND ir noteikts, ka līdz 2024. gada 31. decembrim dalībvalstu finansēšanas mehānismu pieejamie finanšu līdzekļi sasniedz vismaz 1 % no visu iestāžu, kurām piešķirta darbības atļauja to teritorijā, segtajiem noguldījumiem⁴⁵. Dalībvalstis var noteikt mērķapjomu, kas ir lielāks par šo summu, un šo iespēju ir izmantojušas dažas dalībvalstis, transponējot BAND.

Kopš 2014. gada ir pieņemtas vairākas deleģētās un īstenošanas regulas, kurās ir noteiktas metodes saistībā ar *ex ante*⁴⁶ un *ex post*⁴⁷ iemaksu iekasēšanu vienotajā noregulējuma fondā un valsts finansēšanas mehānismos. Pēc tam banku savienībā Valde ir aprēķinājusi un ar valsts noregulējuma iestāžu starpniecību ir uzsākusi iekasēt *ex ante* iemaksas vienotajā noregulējuma fondā⁴⁸. Bankas, kas atrodas ārpus banku savienības, tagad veic iemaksas valstī noteiktos finansēšanas mehānismos.

EBI 2016. gada oktobrī pieņēma ziņojumu par noregulējuma finansēšanas mehānisma mērķapjoma atskaites punkta noteikšanu⁴⁹. Ziņojumā ir ieteikts mainīt noregulējuma finansēšanas mehānisma mērķapjoma bāzi, segto noguldījumu vietā kā bāzi izmantojot kopējās saistības, no kurām atņemti segtie noguldījumi, lai panāktu lielāku saskanību ar regulatīvo satvaru. Tomēr tajā tika arī uzsvērts, ka noregulējuma iestādēm ir jābūt pārliecinātām par iemaksām noregulējuma finansēšanas mehānismu izveides laikā un ka šajā periodā būtu jānovērš mērķapjoma svārstīgums.

Šajā posmā VNF joprojām tiek veidots un nekad vēl nav ticis izmantots noregulējuma darbībai. Tāpēc galvenā uzmanība būtu jāpievērš mērķapjoma sasniegšanai un esošo tiesību normu pilnīgas īstenošanas nodrošināšanai. Šajā procesa posmā, šķiet, nav nepieciešams mainīt pašu mērķapjomu vai atskaites punktu un iemaksas.

Turpmāku novērtējumu varētu veikt tad, kad tiks pabeigts viss noregulējuma finansēšanas mehānisms un kad tas potenciāli tiks notestēts konkrētos gadījumos. Šajā posmā pietiekami ir pateikt, ka var uzskatīt, ka privātā sektora palielinātā zaudējumu absorbcijas spēja, jo īpaši pēc banku nozarē veicamo pasākumu paketē ietvertu *MREL* noteikumu piemērošanas, un VNF pieaugums ir pamatoti līdzekļi, kas mazina suverēno valstu iespējamo pakļautību banku nozarei.

---

⁴⁴ VNMR 69. panta 1. punkts.

⁴⁵ BAND 102. panta 1. punkts.

⁴⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2015/63 (2014. gada 21. oktobris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES papildina attiecībā uz *ex ante* iemaksām noregulējuma finansēšanas mehānismos, un Padomes Īstenošanas regula (ES) Nr. 2015/81 (2014. gada 19. decembris), ar ko nosaka vienādus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014 piemērošanas nosacījumus attiecībā uz *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā.

⁴⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2016/778 (2016. gada 2. februāris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz apstākļiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem pilnībā vai daļēji var atlikt ārkārtas *ex post* maksājumus, un par kritērijiem darbību, pakalpojumu un operāciju noteikšanai attiecībā uz kritiski svarīgajām funkcijām un darbības jomu un saistīto pakalpojumu noteikšanu attiecībā uz galvenajām darbības jomām.

⁴⁸ <https://srb.europa.eu/en/content/ex-ante-contributions-0>.

⁴⁹ Saskaņā ar BAND 102. panta 4. punktu. *Report on the appropriate target level basis for resolution financing arrangements* [Ziņojums par atbilstīgu noregulējuma finansēšanas mehānisma mērķapjoma bāzi], EBA-OP-2016-18, 2016. gada 28. oktobris, pieejams: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/Report+on+the+appropriate+target+level+basis+for+resoluti+on+financing+arrangements+%28EBA-OP-2016-18%29.pdf>.

Attiecībā uz jautājumu par Valdes pārvaldību un tās juridiskā statusa maiņu no aģentūras uz ES iestādi⁵⁰, ņemot vērā to, ka tā ir izveidota tikai nesen un līdz šim ir gūta maza praktiskā pieredze, šajā posmā nav pietiekamu elementu, lai ieteiktu mainīt pašlaik spēkā esošos noteikumus. Šajā saistībā Komisija uzsver, ka šādas juridiskā statusa maiņas dēļ būtu jāgroza Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD).

Visbeidzot, ņemot vērā to, ka banku savienībai potenciāli var pievienoties nepievienojušās dalībvalstis, var būt darbības joma, kas jāatspoguļo, proti, par metodēm, kā dalībvalsts, kas pievienojas, piedalās VNM.

IV. NOBEIGUMS

Komisija rūpīgi izvērtē iepriekš izklāstītos jautājumus, kas radušies, pamatojoties uz Komisijas nelielo pieredzi, ko tā guvusi, līdz šim piemērojot noregulējuma režīmu.

Šis režīms ir piemērots vien dažos gadījumos. No tiem tikai vienā gadījumā iestādes noregulējums tika veikts saskaņā ar VNMR. Ir arī vērts atzīmēt, ka vairākos šajos gadījumos tika risināti “pārmantoti jautājumi”, kas bija sakrājušies finanšu krīzes laikā vai pirms tam.

Turklāt noteikumi, kas attiecas uz iekšējās rekapitalizācijas instrumentu un Vienotā noregulējuma valdes dibināšanu, bija piemērojami vien no 2016. gada 1. janvāra. Ir pakāpeniski jāievada citi elementi, piemēram, noregulējuma plānošana lielākām un sarežģītākām iestādēm un noteikumi par *MREL*, lai tos pilnībā ieviestu.

Turklāt noteiktas izšķirīgi svarīgas noregulējuma režīma daļas, tostarp noteikumi par *MREL*, moratorija pilnvaras un saskaņā ar trešo valstu tiesību aktiem regulēto saistību atzīšana, ir grozījumu izstrādes procesā, un, tiklīdz tās tiks ieviestas, attiecībā uz tām tiks piemēroti pārejas periodi.

Ņemot to vērā, šajā posmā ir pārāgri izstrādāt un pieņemt likumdošanas iniciatīvas.

Komisija tomēr turpinās uzraudzīt, kā tiek piemērots noregulējuma režīms, un turpinās vērtēt iepriekš izklāstītos jautājumus, ievērojot arī papildu elementus, kas sniegti nesen veiktajā pētījumā par valsts maksātspējas likumu saskaņošanu, un ņemot vērā pieredzi, kas gūta iespējamās turpmākas noregulējuma režīma piemērošanas gaitā.

Tālab Komisija iesaistīsies vispusīgās sarunās par šajā ziņojumā identificētajām tēmām saistībā ar BAND/VNMR (kā arī par jautājumiem, kas var rasties, piemērojot noregulējuma režīmu) ar Eiropas Parlamenta, dalībvalstu un visu ieinteresēto personu ieceltajiem ekspertiem.

Šajā kontekstā Komisija ņems vērā arī mijiedarbību ar politikas pilnveidojumiem noguldījumu apdrošināšanas jomā, tostarp Eurogrupas izveidotās Augsta līmeņa grupas darbu⁵¹, kā arī pārskatu par Noguldījumu garantiju sistēmas direktīvu⁵².

⁵⁰ VNMR 94. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā ir noteikts, ka, pārskatot tiesību aktus, Komisija novērtē, “vai ir nepieciešams, ka funkcijas, kuru pildšana ar šo regulu ir uzticēta Valdei, Padomei un Komisijai, pilda vienīgi neatkarīga Savienības iestāde un, ja tā ir, vai ir nepieciešams izdarīt izmaiņas attiecīgajos noteikumos, tostarp primāro tiesību aktu līmenī”.

⁵¹ Eurogrupas ziņojums vadītājiem par EMS padziļināšanu, 2018. gada 4. decembris.

⁵² Direktīva 2014/49/EK.